

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<i>Předmět:</i>	<i>Ročník:</i>	<i>Vytvořil:</i>	<i>Datum:</i>
SILNIČNÍ VOZIDLA	DRUHÝ	NĚMEC V.	25.6.2012
<i>Název zpracovaného celku:</i>			
RÁMY AUTOMOBILŮ			

Rámy automobilů

Rám je základní nosnou částí vozidla. S podvěsy, řízením a příslušenstvím tvoří podvozek, který je schopný samostatného pohybu. Zároveň nese poháněcí soustavu, převodové ústrojí, příslušenství a karosérii.

Účel rámu:

1. umožnit uchycení náprav
2. nést karosérii a náklad
3. nést poháněcí a převodové ústrojí
4. přenášet hnací, brzdné a suvné síly

Rámy se v současné době používají u užitkových, nákladních a terénních vozidel. Zvláštní skupinu tvoří rámy motocyklů a traktorů.

Rám je namáhán tíhou nákladu, poháněcí soustavy a převodové soustavy na rovné vozovce na ohyb a při přejezdu nerovností se přidává namáhání krutem. V běžném provozu je rám namáhán kombinovaně ohybem a krutem.

Požadavky na rám.

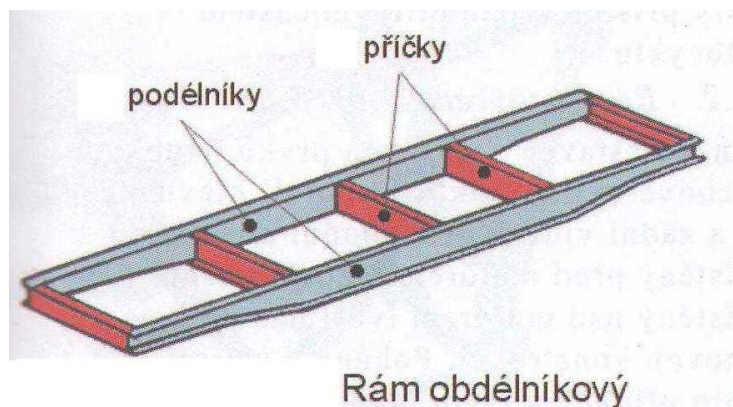
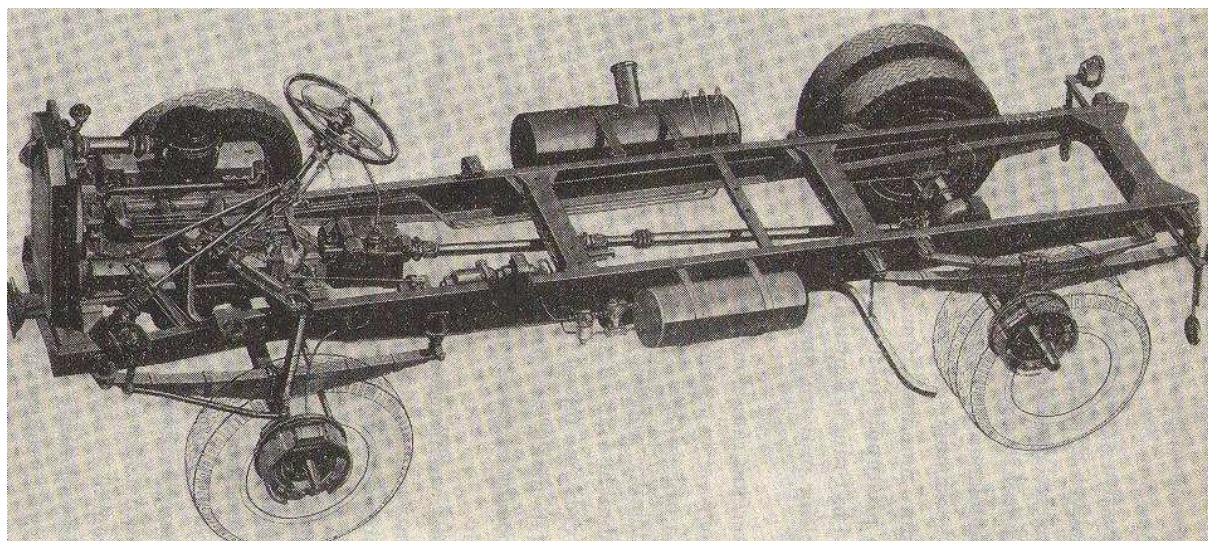
1. musí být tuhý – příliš tuhý často praská
2. pružný
3. pevný
4. lehký

Druhy rámu

1. Rám žebřinový – (obdélníkový)

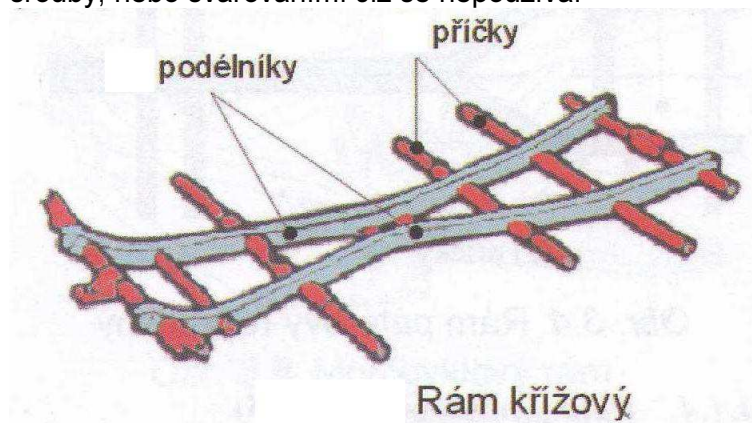
Rám tvoří 2 podélné otevřené, nebo uzavřené nosníky ze silných ocelových plechů, které jsou navzájem k sobě spojeny šrouby, nýty, nebo sváry. Je lehký, pružný, pevný a méně tuhý. Je vhodný pro cestovní nákladní automobily jezdících po zpevněných vozovkách. Používá se rovněž u terénních automobilů.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rám křížový

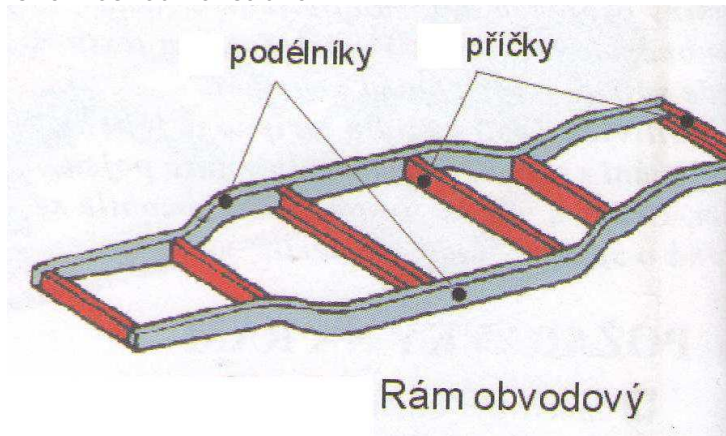
Tvoří jej 2 ocelové podélníky s příčkami. Podélníky se k sobě přibližují a tvoří písmeno X. Touto úpravou zajistíme vyšší tuhost rámu v krutu. Podélníky jsou ve střední části spojeny šrouby, nebo svařováním. Již se nepoužívá.

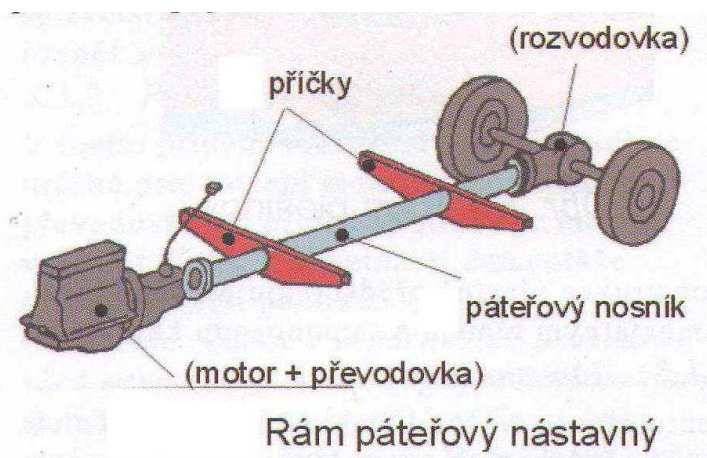
Rám obvodový

U tohoto rámu jsou naopak podélné nosníky ve střední části rozšířené až na šířku karosérie a v místě přední a zadní nápravy se zužují. Tímto řešením dosáhneme toho, že karosérie má lehčí nosnou konstrukci.

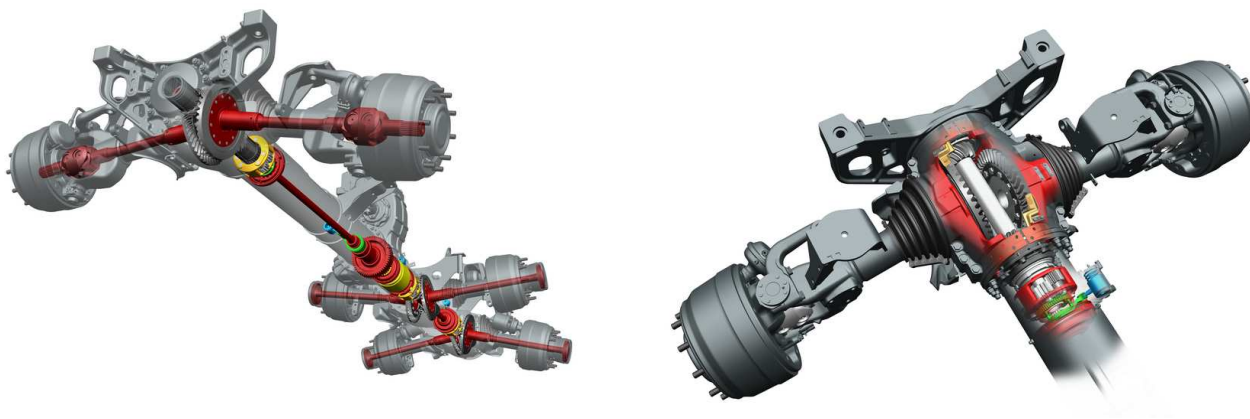

Rám páteřový nástavný

Základem rámu je páteřový nosník, který tvoří silnostěnná Manesmannova roura velkého kruhového průřezu. Každá roura je opatřena 2 přírubami s otvory pro šrouby. Délku rámu lze zvolit podle potřeby a účelu automobilu a podle počtu potřebných náprav. Mezi roury s přírubami jsou vloženy skříňové rozvodovky s nápravami a dělicí převodovka. Tento systém má patentovaný automobilka Tatra pro využití do těžkého terénu. Páteřovým nosníkem prochází hřídele k rozvodovkám, kde jsou dobře chráněné před poškozením a korozi. Rám je velice pevný, tuhý a velice odolný proti kroucení. Nevýhodou je velká hmotnost.

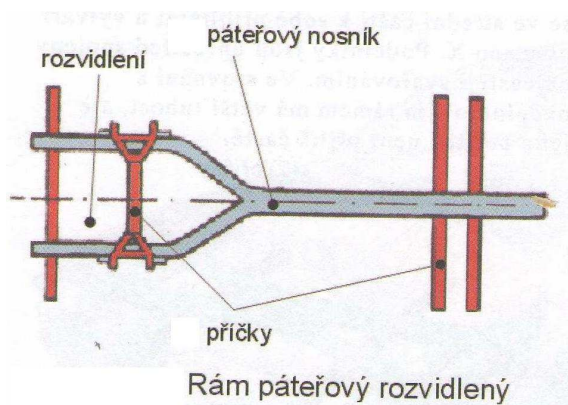
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Moderní soudobá koncepce Tatra

Rám páteřový rozvidlený

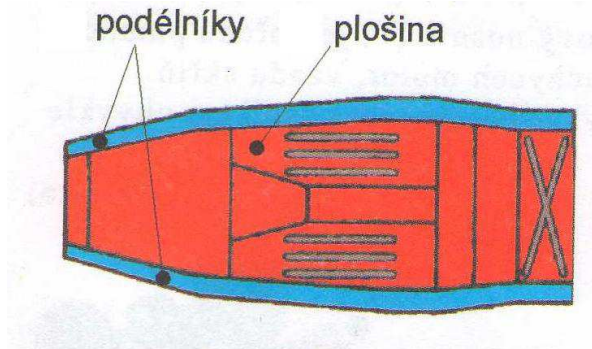
Tento rám vznikne spojením rámu žebřinového a páteřového. V přední části je rozvidlení s příčkami pro uchycení motoru s převodovkou. Na konci páteřové roury je přišroubována rozvodovka s nápravou. Výhodou je nižší hmotnost a dostatečná tuhost v krutu. Používaly jej automobily Škoda do 60. let minulého století.

Rám plošinový

Podélné nosníky a příčkami jsou vyplněny plechy a tvoří nedílný celek karosérie. Tento rám tvoří přechod mezi rámem a samonosnou karosérií.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rám plošinový

Rám pomocný

Tento rám slouží k uchycení větších skupin, případně u samonosných karosérií slouží k uchycení náprav u terénních automobilů.

Rám příhradový

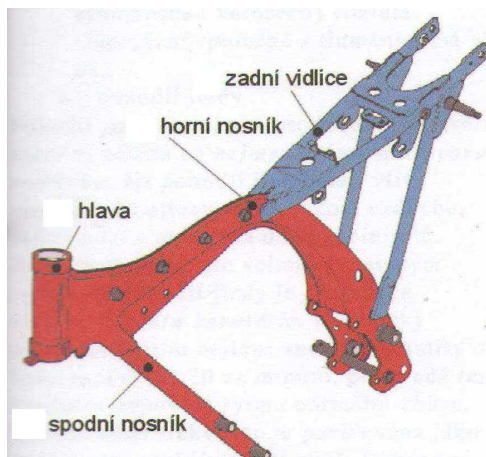
Rám tvoří příhradová konstrukce z uzavřených profilů kruhového, nebo obdélníkového průřezu. Je to prostorové uspořádání nosníků, které vykazují vysokou pevnost a odolnost v krutu a zároveň malou hmotnost. Tyto rámy se úspěšně používají v autobusech. Proto mají dálkové autobusy vysoko posazenou podlahu a obrovský zavazadlový prostor pod ní.

Rámy motocyklů

Motocykly patří do skupiny jednostopých motorových vozidel. Jsou určeny k přepravě 1, nebo 2 osob. Mají menší rozměry a malou hmotnost oproti automobilům. Rám je většinou řešen jako:

1a) otevřený

Skládá se pouze ze 2 ocelových profilových nosníků, otevřených nebo uzavřených. Motor tvoří spojovací prvek. Tento rám se používá u malých a středních motocyklů. Není dostatečně odolný proti kroucení a kmitům.

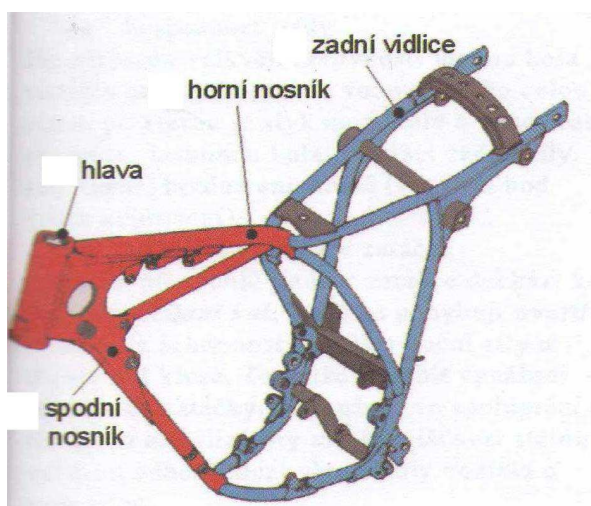

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jawa 50 pařez

2.) uzavřený

Je sestaven z nosných prvků, které tvoří většinou uzavřené profily z oceli, nebo hliníkové slitiny. Rám tvoří uzavřenou klec, ve které je zavěšeno pohánecí ústrojí, které nezachycuje žádné síly. Tato konstrukce je vhodná pro silniční a závodní motocykly vyšších kubatur. Rám vykazuje vysokou pevnost, tuhost a je velmi lehký.

Moto Guzzi

Jawa 250 2 x OHC (závodní silniční)

Kawasaki Ninja ZX-10R

Rámy traktorů

Traktory jsou zemědělské stroje, kde se využívá hlavně tažná síla buď k převozu materiálu na návěsu, nebo přívěsu. Navíc je zde možnost přímo na traktor zavěsit stroje pro zemědělské práce. Využívají se hlavně v nezpevněném terénu, ve velkých náklonech a dosahují velmi malých rychlostí. Odpružení bývá jen na přední výkyvné nápravě. Zadní kola mají velký průměr z důvodů přenosu hnací síly a únosnosti v terénu. U traktorů se používají pouze 2 způsoby uspořádání:

1.Monoblokové –jednotlivé skříňe hnací soustavy vzájemně spojeny šrouby a tvoří tak nosnou část vozidla. Může být doplněno rámem pro zvětšení rozvoru náprav, nebo pro zavěšení nářadí.

Zetor 25

Zetor 50

2.Polorámové

Rám tvoří vidlice, ve které je uložen motor, což usnadňuje výměnné práce hnací skupiny.

Americké traktory John Deere

Kontrolní otázky:

- 1.Jaký má účel samonosná karosérie?
- 2.Jak je konstruovaná samonosná karosérie
- 3.Které druhy karosérií znáte?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použitá literatura:

Automobily 1, Ing. Jan, Ing. Žďánský, Nakladatelství Avid s.r.o. Brno
Autoexpert – časopis profesionálů v autoopravárenství, vydavatelství Autopress s.r.o.